

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/80/79/96

SPRZEDAŻ CUDZOZIEMCOM ZIEMI I INNYCH NIERUCHOMOŚCI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

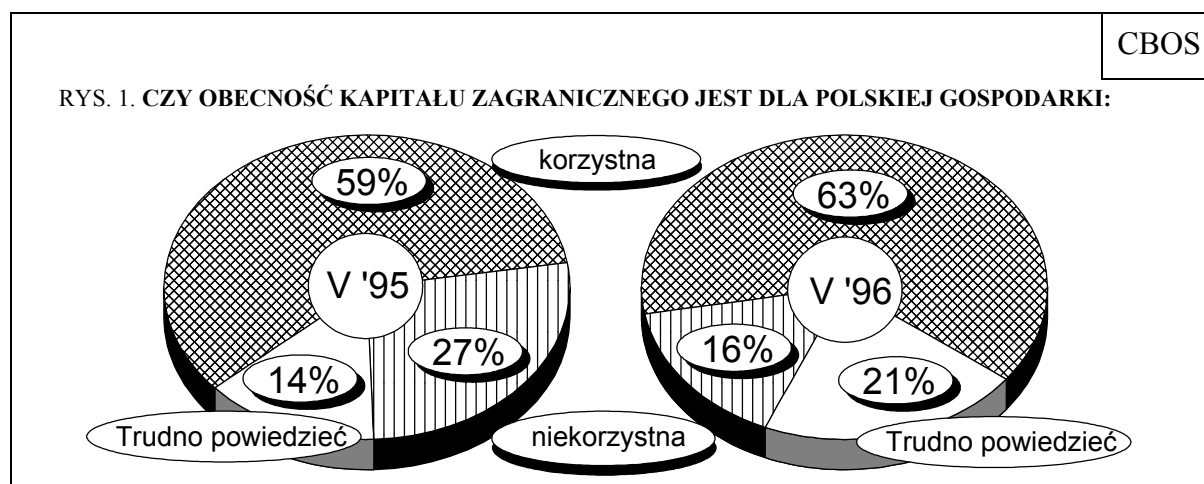
WARSZAWA, CZERWIEC '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Ustawa ułatwiająca cudzoziemcom zakup w naszym kraju ziemi i nieruchomości jest atutem w staraniach rządu o przyjęcie Polski do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), zrzeszającej 26 najbogatszych państw świata. Podzieliła ona Sejm, odbiła się szerokim echem w społeczeństwie. CBOS zwrócił się do Polaków z pytaniem¹, jakie jest ich zdanie na temat sprzedaży obcokrajowcom ziemi i innych nieruchomości, jakie dostrzegają korzyści i jakie straty dla Polski w związku z wejściem w życie nowego prawa.

OBECNOŚĆ ZAGRANICZNEGO KAPITAŁU W POLSCE

Większość Polaków uważa, że obecność zagranicznego kapitału jest dla polskiej gospodarki korzystna. Opinia ta stopniowo umacnia się w społeczeństwie - od maja ubiegłego roku nieco przybyło zwolenników tego poglądu oraz wyraźnie ubyło (o 11 punktów procentowych) osób oceniających tę obecność jako niekorzystną².

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (72), 9-13 maja '96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1152).

² Porównaj komunikat CBOS "Inwestycje kapitału zagranicznego w Polsce - społeczne przyzwolenie i ocena", sierpień '95.

Akceptacja obecności zagranicznego kapitału w polskiej gospodarce jest tym częstsza, im lepsze wykształcenie ankietowanych, wyższe dochody przypadające na członka rodziny i lepsza ocena własnej sytuacji materialnej, a także im większe ich miejsce zamieszkania. Znacznie częściej wyrażają ją mężczyźni (72%) niż kobiety (56%), sprzyja jej młody wiek badanych i brak zaangażowania w praktyki religijne³. Najczęściej deklarują ją osoby z wyższym wykształceniem (88%), kadra kierownicza i inteligencja (86%), ankietowani o najwyższych dochodach (82%), uczniowie i studenci (80%), mieszkańcy wielkich miast (79%). Aprobata obcego kapitału w Polsce dominuje we wszystkich grupach społecznych, nawet w tych tradycyjnie najbardziej nieufnych wobec cudzoziemców. Stosunkowo najsłabsza jest ona wśród osób najstarszych (43%), z wykształceniem podstawowym (43%) i rolników (43%).

Można więc uznać, że zagraniczny kapitał ma w naszym kraju wielu zwolenników, popierany jest przez najbardziej kompetentną, najsilniejszą ekonomicznie i politycznie część społeczeństwa.

Czym innym jednak jest społeczne poparcie dla ogólnych haseł dotyczących obecności zagranicznego kapitału w polskiej gospodarce, a czym innym zgoda na jego inwestowanie w konkretne dziedziny, szczególnie jeśli wiąże się to z koniecznością ułatwienia cudzoziemcom zakupu ziemi i innych nieruchomości.

SPRZEDAŻ CUDZOZIEMCOM ZIEMI I INNYCH NIERUCHOMOŚCI

O zaangażowaniu Polaków w problem sprzedaży cudzoziemcom ziemi i innych nieruchomości świadczy fakt, że tylko znikomy odsetek ankietowanych deklaruje do tej sprawy stosunek obojętny, a równie niewiele osób uchyliło się od udzielenia odpowiedzi na zadane im pytania.

³ Zob. tabele aneksowe.

Tabela 1

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni czy też nie powinni mieć możliwości zakupu:	A. Tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń B. Tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia C. Nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości D. Jest mi to zupełnie obojętne E. Trudno powiedzieć				
	A	B	C	D	E
– terenów leśnych	3	18	75	2	3
– zbiorników wodnych	4	18	74	2	3
– terenów rekreacyjnych, wartościowych krajobrazowo	4	19	73	2	2
– ziemi rolnej	5	27	64	3	2
– terenów budowlanych w miastach	6	35	55	1	2
– domów	12	33	51	2	3
– mieszkań	17	33	45	2	3
– przedsiębiorstw produkcyjnych	8	42	44	2	4
– gazet	19	30	44	3	4

Zdecydowana większość badanych jest zdania, że obcokrajowcy w ogóle nie powinni mieć możliwości zakupu w Polsce **lasów (75%)**, **zbiorników wodnych (74%)** oraz innych **terenów wartościowych krajobrazowo (73%)**. Niespełna jedna piąta ankietowanych akceptuje wprowadzenie tej możliwości, ale pod warunkiem, że cudzoziemcy uzyskają na kupno specjalne zezwolenie. Sprzedaż tych obiektów "bez żadnych ograniczeń" popierają bardzo nieliczni Polacy.

Zgoda na sprzedaż jest tym większa, im lepsze wykształcenie i kondycja materialna respondentów. Niemniej jednak we wszystkich grupach społecznych wyraźnie dominują przeciwnicy nabywania przez obcokrajowców wymienionych obiektów. Najwięcej jest ich wśród osób najgorzej wykształconych, najbiedniejszych, najstarszych, wśród rencistów, rolników, mieszkańców wsi. Można powiedzieć, że przedstawiciele najbardziej upośledzonych warstw społeczeństwa najmniej ufają cudzoziemcom i dostrzegają najwięcej zagrożeń wynikających ze sprzedaży im polskich lasów, jezior, "krajobrazów".

Pewien wyjątek stanowią tu prywatni przedsiębiorcy, którzy równie często (81%) jak wyżej wymienione grupy wyrażają sprzeciw wobec sprzedaży obcokrajowcom terenów rekreacyjnych.

Omówione tendencje na ogół potwierdzają się w postawie badanych wobec sprzedaży ziemi rolnej. Wprawdzie większość Polaków (64%) zdecydowanie sprzeciwia się przyznaniu cudzoziemcom **prawa do kupna ziemi rolnej**, jednak sprzeciw ten jest słabszy niż wobec sprzedaży lasów, jezior, terenów rekreacyjnych. Co trzeci badany (32%) popiera sprzedaż ziemi, z tym że ponad jedna czwarta (27%) czyni to warunkowo, twierdząc, że kupno powinno być poprzedzone uzyskaniem przez obcokrajowca specjalnego zezwolenia. Tylko nieliczni Polacy (5%) opowiadają się za stworzeniem cudzoziemcom możliwości zakupu ziemi rolnej bez żadnych ograniczeń. Warto zauważyć, że najwięcej (11%) jest ich wśród osób najbogatszych, uzyskujących miesięczny dochód powyżej 426 zł na osobę w rodzinie.

Położenie społeczne badanych wyjątkowo silnie determinuje ich postawę wobec sprzedaży ziemi cudzoziemcom. Poparcie dla sprzedaży jest tym większe, im ankietowani są lepiej wykształceni, mają wyższe dochody oraz lepiej oceniają własne warunki materialne. Na sprzedaż ziemi rolnej obcokrajowcom badani zgadzają się tym chętniej, im są młodszy oraz im większą miejscowość zamieszkują. Najsilniejszą aprobatę odnotowaliśmy wśród uczniów i studentów (56%), kadry kierowniczej i inteligencji (54%) oraz osób z wyższym wykształceniem (54%) - w grupach tych jest więcej zwolenników niż przeciwników sprzedaży ziemi obcokrajowcom. Właśnie oni stanowią zaplecze społeczne dla ugrupowań politycznych opowiadających się za liberalizacją przepisów dotyczących nabywania ziemi przez cudzoziemców.

Ugrupowania polityczne przeciwnie liberalizacji prawa w tej dziedzinie znajdują największe poparcie przede wszystkim wśród rolników, spośród których większość (79%) zdecydowanie sprzeciwia się sprzedaży ziemi rolnej obcokrajowcom, a także wśród robotników niewykwalifikowanych (75%), rencistów (76%), ludzi najmniej wykształconych (75%), uzyskujących najniższe dochody (74%), najstarszych wiekiem (73%) i - co jest w dużej mierze wtórne wobec tych właśnie cech położenia społecznego badanych - wśród osób, które nie mają sprecyzowanych poglądów politycznych (73%).

Mniejszy sprzeciw społeczny wywołuje **sprzedaż cudzoziemcom terenów budowlanych w miastach** - wyraża go ponad połowa ankietowanych (55%). Dwie piąte respondentów (41%) opowiada się za stworzeniem obcokrajowcom możliwości kupna takich gruntów, z czego większość dopuszcza sprzedaż, ale tylko za specjalnym zezwoleniem.

Położenie społeczne badanych również w tym przypadku silnie determinuje ich postawy. Zdecydowanie najczęściej na sprzedaż zgadzają się uczniowie i studenci (67%), osoby z wyższym wykształceniem (66%), kadra kierownicza i inteligencja (63%), badani uzyskujący najwyższe dochody (58%) i najlepiej oceniający swoje warunki materialne (54%), a także mieszkańcy wielkich miast (52%). We wszystkich tych grupach jest więcej zwolenników niż przeciwników sprzedaży obcokrajowcom terenów budowlanych w miastach. Zwraca uwagę stosunkowo wysoki odsetek zwolenników sprzedaży bez żadnych ograniczeń wśród osób z wyższym wykształceniem (14%), o najwyższych dochodach (12%), wśród kadry kierowniczej i inteligencji (13%).

W pozostałych kategoriach społecznych zdecydowanie dominują przeciwnicy sprzedaży. Najwięcej jest ich wśród rencistów (74%), pracowników fizyczno-umysłowych (72%), rolników, a także badanych najmniej wykształconych i mających najniższe dochody (po 66%).

Widać więc, że możliwość nabywania przez cudzoziemców ziemi - przede wszystkim tej atrakcyjnej ze względów turystycznych oraz rolnej, ale także przeznaczonej pod budownictwo - wywołuje w społeczeństwie wyraźny sprzeciw.

Natomiast zdania są wyraźnie podzielone w sprawie sprzedaży **domów, mieszkań**, a także **przedsiębiorstw produkcyjnych i gazet**. Mniej więcej tyle samo osób opowiada się za możliwością ich zakupu przez obcokrajowców, co i przeciw, z tym że sprzedaż domów ma w społeczeństwie nieco więcej przeciwników, natomiast sprzedaż pozostałych obiektów - nieco więcej zwolenników.

Cechy położenia społecznego badanych również w tym wypadku wyraźnie kształtują ich wypowiedzi. Ogólnie rzecz biorąc, zwolennicy sprzedaży tych obiektów dominują wśród mężczyzn, ludzi młodych, szczególnie uczących się, mieszkańców dużych i wielkich miast, a także badanych o najwyższej pozycji społecznej i ekonomicznej - czyli wśród osób, które są

najlepiej wykształcone, uzyskują najwyższe dochody, należą do kadry kierowniczej i inteligencji oraz do kategorii prywatnych przedsiębiorców. Jest to niezbyt liczna, lecz silna ekonomicznie i politycznie część społeczeństwa, która popiera obecność kapitału zagranicznego w Polsce, wiąże z nim nadzieje i jest gotowa stworzyć mu jak najkorzystniejsze warunki do inwestowania w naszym kraju. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jej przedstawiciele znacznie częściej niż pozostali badani gotowi są "bez żadnych ograniczeń" sprzedawać obcokrajowcom domy, mieszkania, przedsiębiorstwa i gazety.

Przeciwnicy sprzedaży zarówno domów, mieszkań, jak i przedsiębiorstw oraz gazet zdecydowanie przeważają natomiast w grupach najbardziej upośledzonych społecznie i ekonomicznie - wśród najgorzej wykształconych, najuboższych, najstarszych, rencistów i emerytów, mieszkańców wsi, rolników i kobiet.

Okazuje się jednak, że umożliwienie cudzoziemcom zakupu domów i mieszkań, a więc dóbr w naszym kraju deficytowych, trudno dostępnych, stanowiących główny przedmiot materialnych aspiracji Polaków⁴, wywołuje sprzeciw również innych środowisk niż wyżej wymienione. Przeciwnicy ich sprzedaży dominują bowiem także wśród pracowników fizyczno-umysłowych, gospodyń domowych, osób w średnim wieku (45-54 lata), o niskich, a nie tylko najniższych, dochodach. Gdy chodzi o sprzedaż domów, to do grona jej przeciwników zaliczają się ponadto ludzie w wieku przedemerytalnym, osiągający średnie dochody, mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni, mieszkańcy zarówno małych, jak i średnich miast.

Widać więc, że społeczne zaplecze przeciwników sprzedaży cudzoziemcom domów i mieszkań jest dość pokaźne - stanowi ją słabsza pod względem ekonomicznym i politycznym część społeczeństwa, która po prostu czuje zagrożenie swych żywotnych interesów. Jeden z ankietowanych wyraził to następująco: "obcokrajowcy, bogatsi od nas, wykupią domy i mieszkania i będą podbijać ich ceny, my pójdziemy pod most".

⁴ Por. komunikat CBOS "Aspiracje Polaków, czyli na co przeznaczilibyśmy wysoką wygraną", marzec '96.

Sprzedaż cudzoziemcom przedsiębiorstw i gazet budzi nieco mniejszy niepokój społeczny. Mniej grup społecznych jest jej zdecydowanie przeciwnych, w wielu natomiast zdania na ten temat są podzielone (por. tabele 9 i 10 aneksu).

Należy zwrócić uwagę, że stosunkowo niewielu ankietowanych wyraża zgodę na sprzedaż obcokrajowcom "bez żadnych ograniczeń" przedsiębiorstw przemysłowych - respondenci w tym wypadku są ostrożni i domagają się większej kontroli ze strony państwa niż przy zakupie gazet czy mieszkań.

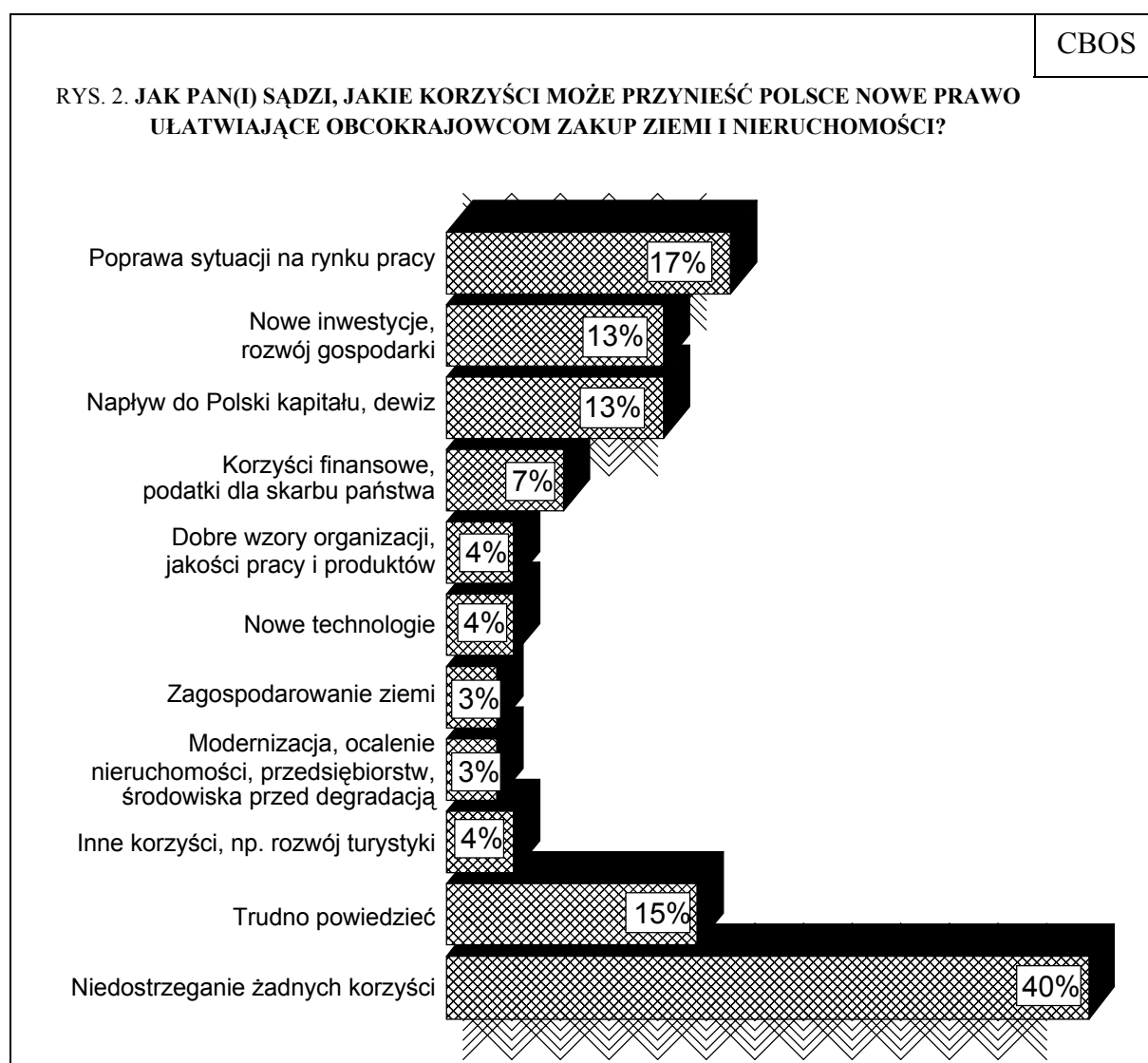
RACHUNEK KORZYŚCI I STRAT WYNIKAJĄCYCH Z LIBERALIZACJI PRAWA

Ankietowanym zadano również dwa pytania otwarte o korzyści i straty, jakie może przynieść Polsce nowe prawo, ułatwiające obcokrajowcom zakup ziemi i nieruchomości. Respondenci mogli swobodnie wypowiedzieć się w tej kwestii - korzyści wymieniło 45% badanych, straty - 75%, a co piąty ankietowany mówił zarówno o korzyściach, jak i stratach.

Dwie piąte badanych (40%) odpowiedziało, że nie dostrzega dla Polski żadnych korzyści płynących z prawa ułatwiającego obcokrajowcom zakup nieruchomości, część natomiast (15%) uchyliła się od udzielenia odpowiedzi w tej sprawie.

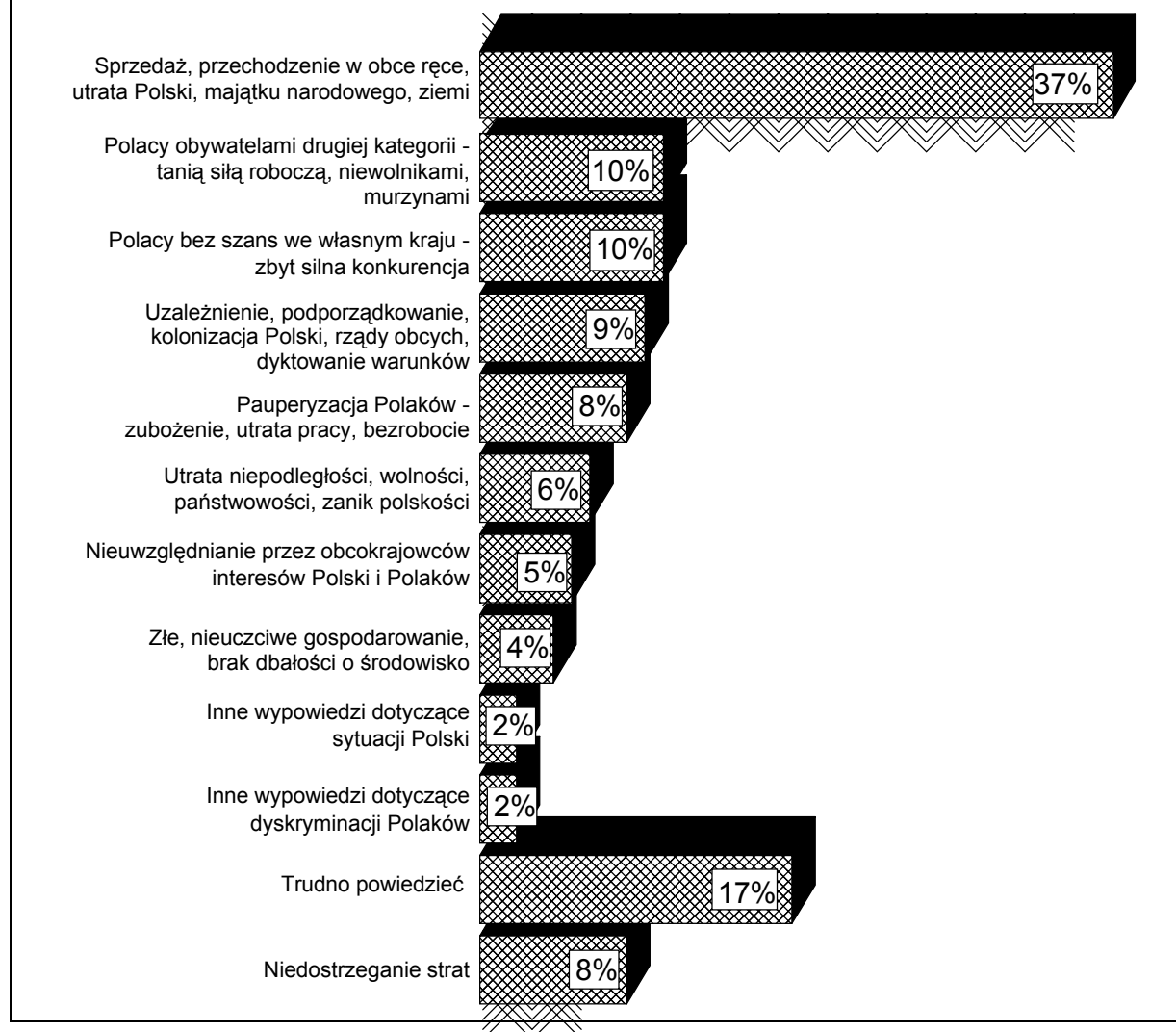
Mniej niż jedna piąta respondentów (17%) wiąże z obcym kapitałem nadzieje na poprawę sytuacji na rynku pracy - oczekuje nowych miejsc pracy, spadku bezrobocia i wyższych zarobków. Nieco mniejsza grupa (13%) w wypowiedziach swych podkreśla, że wraz z liberalizacją prawa do kraju napłynie kapitał, dewizy, pieniądze. Tyle samo osób wierzy, że powstaną nowe inwestycje, nastąpi rozwój gospodarki, przedsiębiorczości, handlu, a 7% ankietowanych dodaje, że będą z tego korzyści finansowe dla budżetu państwa. Część badanych (4%) przewiduje, że wraz z obcym kapitałem napłyną do Polski nowe technologie, tyle samo liczy też na dobre, sprawdzone wzory organizacji oraz jakości pracy i produktów, zdrowej konkurencji, a także współpracy z zagranicą. Niewiele osób ma nadzieję na

zagospodarowanie przez cudzoziemców ziemi i rozwój rolnictwa, a także na ocalenie nieruchomości przed zniszczeniem, przedsiębiorstw przed upadkiem, a środowiska przed degradacją.

Tylko niewielka część badanych (8%) odpowiedziała, że nie dostrzega dla Polski żadnych strat płynących z prawa ułatwiającego obcokrajowcom zakup nieruchomości. Od udzielenia odpowiedzi w tej sprawie uchyliło się 17% ankietowanych, natomiast zdecydowana większość respondentów (75%) wymieniła konkretne straty.

RYS. 3. JAK PAN(I) SĄDZI, JAKIE STRATY MOŻE PRZYNIEŚĆ POLSCE NOWE PRAWO UŁATWIAJĄCE OBCOKRAJOWCOM ZAKUP ZIEMI I NIERUCHOMOŚCI?

Najwięcej ankietowanych (37%) mówi wprost o sprzedaży, utracie Polski, majątku narodowego, ziemi. Co dziesiąty respondent dostrzega niebezpieczeństwo uzależnienia, podporządkowania, a nawet kolonizacji kraju, a 6% - często odwołując się do tragicznych doświadczeń historycznych Polaków - wyraża niepokój o całkowitą utratę niepodległości, wolności, państwowości, zanik polskości.

Nie mniejszy ładunek niepokoju zawierają wypowiedzi dotyczące sytuacji Polaków - co dziesiąty ankietowany przewiduje, że możemy we własnym kraju stać się obywatelami drugiej kategorii, tanią siłą roboczą, niewolnikami, że będziemy wyzyskiwani, gnębieni i poniżani. Tyle samo osób (10%) w wypowiedziach swych kładzie nacisk na fakt, że Polacy

nie wytrzymają konkurencji, we wszystkich dziedzinach gospodarki będą bez szans wobec silniejszego kapitału zagranicznego. Lęk przed zubożeniem, utratą pracy, wzrostem bezrobocia wyraża 8% ankietowanych.

Część respondentów mówi o stratach formułując zarzuty pod adresem obcokrajowców - 6% przewiduje, że będą oni kierować się głównie własnymi potrzebami, własnym zyskiem, nie uwzględniając interesów Polski i Polaków, 4% badanych podejrzewa ich ponadto o złe i nieuczciwe gospodarowanie - okradanie polskiej gospodarki, spekulację, korupcję, brak dbałości o środowisko.

Ostateczny ilościowy rachunek korzyści i strat wynikających z liberalizacji przepisów o nabywaniu ziemi i innych nieruchomości przez obcokrajowców jest stosunkowo prosty - 45% społeczeństwa spontanicznie wymienia korzyści, 75% - straty, a część dostrzega zarówno korzyści, jak i straty. Znacznie mniej wymierny jest natomiast rachunek nadziei i niepokojów, jakie Polacy wyrażają w swych wypowiedziach. Niewątpliwie świadczy on o dużej wadze, jaką społeczeństwo przywiązuje do tego problemu. Powinno to skłonić decydentów do wyjątkowo rozważnego podejmowania ostatecznych decyzji w tej kwestii.

UWARUNKOWANIA POLITYCZNE

Sprawa przepisów dotyczących nabywania ziemi i nieruchomości przez cudzoziemców podzieliła Sejm. Interesujące jest, czy podział ten znajduje odzwierciedlenie w poglądach potencjalnych wyborców głównych ugrupowań politycznych⁵.

Przeprowadzona analiza dotyczy wąskich grup ankietowanych - wyłącznie tych, którzy wyraźnie identyfikują się z konkretnymi ugrupowaniami politycznymi (elektorat SLD liczy w naszym badaniu 161 osób, PSL - 83, UP - 38, UW - 59, "S" - 69, ROP - 91). Przy porównywaniu należy więc zachować ostrożność i unikać uogólnień.

⁵ Na podstawie dwóch pytań - o to, czy ankietowani wzięliby udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych i na kogo głosowaliby, utworzono kategorie zwolenników największych ugrupowań politycznych.

Tabela 2

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni czy też nie powinni mieć możliwości zakupu:		Elektoraty partii i ugrupowań politycznych					
		SLD	PSL	UP	UW	"S"	ROP
– terenów leśnych	A	2	1	3	13	1	6
	B	23	13	31	30	20	20
	C	74	86	67	56	74	72
– zbiorników wodnych	A	2	1	7	13	4	6
	B	20	13	33	30	19	15
	C	77	84	60	53	73	75
– terenów rekreacyjnych	A	2	1	0	16	4	7
	B	22	14	39	21	16	20
	C	76	82	61	63	78	70
– ziemi rolnej	A	2	3	3	20	4	6
	B	29	24	48	37	34	38
	C	65	72	50	42	59	53
– terenów budowlanych w miastach	A	4	2	12	26	1	10
	B	38	30	53	36	40	48
	C	57	65	35	38	54	38
– domów	A	8	12	7	39	9	22
	B	39	37	38	33	37	41
	C	53	49	55	28	53	36
– mieszkań	A	12	19	20	44	11	27
	B	36	37	32	36	42	38
	C	50	43	48	20	43	34
– przedsiębiorstw produkcyjnych	A	6	3	12	22	7	13
	B	53	39	55	54	41	53
	C	40	56	30	21	49	31
– gazet	A	17	13	23	41	13	23
	B	31	29	45	31	34	34
	C	48	55	31	27	48	37

A. Tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń
B. Tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia
C. Nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości

Najwyraźniejsze różnice w stosunku do sprzedaży cudzoziemcom ziemi i nieruchomości dają się zauważyć między elektoratami PSL i Unii Wolności.

Podobnie jak przedstawiciele PSL w Sejmie - zwolennicy tego ugrupowania najczęściej wypowiadają się przeciw sprzedaży. Zrozumiałe jest, że elektorat ten, który wywodzi się głównie ze środowisk wiejskich, najbardziej zdecydowanie staje w obronie ziemi - zarówno tej

atrakcyjnej ze względów turystycznych, jak i rolnej, a także przeznaczonej pod budownictwo. Co ciekawe, jest on również najbardziej przeciwny sprzedaży przedsiębiorstw produkcyjnych i gazet.

Natomiast wyborcy Unii Wolności są największymi zwolennikami umożliwienia obcokrajowcom zakupu nieruchomości. Większość z nich sprzeciwia się jedynie sprzedaży terenów rekreacyjnych, a niewiele ponad połowa jest przeciwna sprzedaży lasów i zbiorników wodnych. Nawet sprzedaż ziemi rolnej ma wśród nich więcej zwolenników (57%) niż przeciwników (42%), a zdecydowana większość z nich opowiada się za umożliwieniem cudzoziemcom kupna mieszkań, domów, terenów budowlanych, przedsiębiorstw i gazet. Ponadto zwraca uwagę szczególnie wysoki wśród wyborców UW - w porównaniu z elektoratami innych ugrupowań - odsetek zwolenników sprzedaży bez żadnych ograniczeń, a więc bez kontroli państwa - mieszkań (44%), gazet (41%) i domów (39%), a także terenów budowlanych w miastach (26%), przedsiębiorstw produkcyjnych (22%) i ziemi rolnej (20%).

Za kontrolą państwa nad sprzedażą obcokrajowcom ziemi i nieruchomości stosunkowo najczęściej opowiada się elektorat Unii Pracy.

Zwraca uwagę ponadto podobieństwo stanowisk elektoratów SLD i NSZZ "S" - są one sobie bliższe niż stanowiska koalicjantów.

Społeczeństwo jest przekonane, że obecność zagranicznego kapitału jest dla polskiej gospodarki korzystna - opinia ta stopniowo umacnia się w społecznej świadomości. Jednak czym innym jest poparcie dla ogólnych haseł dotyczących obecności zagranicznego kapitału w polskiej gospodarce, a czym innym zgoda na jego inwestowanie w konkretne dziedziny, szczególnie jeśli wiąże się to z koniecznością ułatwienia cudzoziemcom zakupu ziemi i innych nieruchomości.

Zdecydowana większość ankietowanych jest przeciwna sprzedaży cudzoziemcom ziemi, przede wszystkim tej atrakcyjnej ze względów turystycznych oraz rolnej, w mniejszym stopniu zaś - przeznaczonej pod budownictwo.

Opinie badanych są wyraźnie podzielone w sprawie umożliwienia cudzoziemcom zakupu domów i mieszkań, a także przedsiębiorstw produkcyjnych i gazet - z tym że sprzedaż domów budzi nieco większy niepokój społeczny.

Zdecydowana większość zwolenników nabywania przez obcokrajowców ziemi i nieruchomości jest zdania, że państwo powinno sprawować kontrolę nad sprzedażą.

Nadzieje i niepokoje, jakie Polacy spontanicznie wyrażają w swych wypowiedziach, świadczą niewątpliwie o dużej wadze przywiązywanej przez nich do tego problemu. Powinno to skłonić decydentów do wyjątkowo rozważnego podejmowania ostatecznych decyzji w tej sprawie.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. włocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy obecność kapitału zagranicznego jest dla polskiej gospodarki:

	(%)			
	korzystna	niekorzystna	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	63	15	21	1152
Płeć				
Mężczyźni	72	14	14	544
Kobiety	56	17	28	608
Wiek				
do 24 lat	79	9	12	178
25-34	66	16	18	212
35-44	68	15	16	257
45-54	63	16	21	182
55-64	58	16	26	160
65 lat i więcej	41	21	38	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	20	29	426
Miasto do 20 tys.	63	15	22	112
od 21 do 100 tys.	67	14	18	251
101-500 tys.	74	12	14	196
501 tys.i więcej mieszk.	79	9	11	167
Region				
Północny	72	11	17	140
Zachodni	67	13	20	121
Środkowozachodni	55	20	24	171
Środkowy	67	14	19	230
Wschodni	60	19	21	142
Południowo-wschodni	56	17	27	159
Południowo-zachodni	67	14	19	189
Wykształcenie				
Podstawowe	43	22	35	368
Zasadnicze zawodowe	66	13	21	303
Średnie	75	13	12	378
Wyższe	88	7	5	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	86	10	5	90
Prac.umysł.niż.szczębla	73	11	15	123
Pracownicy fiz.- umysł.	68	19	13	67
Robotnicy wykwalifikowani	74	11	15	102
Robotnicy niewykwalifik.	62	21	17	66
Rolnicy	43	25	32	80
Prywatni przedsiębiorcy	77	14	9	44
Bierni zawodowo				
Renciści	49	19	33	155
Emeryci	52	17	31	204
Uczniowie i studenci	80	10	10	70
Bezrobotni	59	15	26	77
Gospodynie domowe i inni	69	9	22	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	75	12	13	140
Sektor państwowy	76	11	13	128
Sektor prywatny	69	16	16	223
Spółdzielczość	65	22	13	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	50	24	27	220
151 - 225	58	16	26	209
226 - 325	63	15	21	287
326 - 425	68	13	19	182
Powyżej 426 zł	82	9	9	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	56	18	26	375
Średnie	63	15	22	506
Dobre	74	13	12	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	23	24	83
Raz w tygodniu	61	16	23	669
Kilka razy w roku	69	13	18	300
W ogóle nie uczestniczy	76	11	13	98
Poglądy polityczne				
Lewica	69	18	13	255
Centrum	71	14	15	286
Prawica	73	14	12	313
Trudno powiedzieć	41	16	43	296

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu terenów leśnych, czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)				Trudno powiedzieć	Liczba osób
	1	2	3	4		
Ogółem	3	18	75	2	3	1152
Płeć						
Mężczyźni	3	20	74	2	1	544
Kobiety	3	15	76	2	4	608
Wiek						
do 24 lat	3	22	72	2	1	178
25-34	3	23	70	3	1	212
35-44	3	17	75	1	3	257
45-54	3	19	74	2	2	182
55-64	4	12	79	2	3	160
65 lat i więcej	3	9	80	2	6	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	3	13	80	2	2	426
Miasto do 20 tys.	3	15	74	1	6	112
od 21 do 100 tys.	3	22	70	3	2	251
101-500 tys.	4	20	72	2	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	3	21	71	0	4	167
Region						
Północny	1	18	74	2	3	140
Zachodni	5	22	69	1	1	121
Środkowozachodni	1	16	77	1	5	171
Środkowy	4	19	70	3	4	230
Wschodni	2	14	80	2	1	142
Południowo-wschodni	3	12	83	1	1	159
Południowo-zachodni	4	21	72	1	2	189
Wykształcenie						
Podstawowe	3	9	81	3	5	368
Zasadnicze zawodowe	2	16	80	1	1	303
Średnie	4	22	70	2	2	378
Wyższe	6	37	52	0	4	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	32	59	0	2	90
Prac.umysł.niż.szczebła	1	26	70	0	3	123
Pracownicy fiz.- umysł.	2	11	84	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	3	22	68	6	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	1	13	82	2	2	66
Rolnicy	2	13	85	1	0	80
Prywatni przedsiębiorcy	4	22	71	0	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	4	7	84	2	3	155
Emeryci	4	15	76	1	5	204
Uczniowie i studenci	3	26	63	8	0	70
Bezrobotni	1	14	79	1	5	77
Gospodynie domowe i inni	6	19	71	0	5	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	2	23	70	1	4	140
Sektor państwowy	1	21	75	2	1	128
Sektor prywatny	5	22	70	2	2	223
Spółdzielczość	0	14	86	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	3	12	83	1	1	220
151 - 225	1	14	81	1	3	209
226 - 325	2	20	73	3	2	287
326 - 425	3	20	73	0	4	182
Powyżej 426 zł	7	24	65	2	3	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	13	80	2	2	375
Średnie	2	17	76	2	4	506
Dobre	6	25	65	2	2	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	4	19	73	1	3	83
Raz w tygodniu	3	16	77	1	3	669
Kilka razy w roku	4	16	75	3	1	300
W ogóle nie uczestniczy	2	33	60	1	5	98
Poglądy polityczne						
Lewica	2	21	74	2	2	255
Centrum	4	19	75	0	2	286
Prawica	5	19	73	2	1	313
Trudno powiedzieć	2	11	78	3	7	296

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu **zbiorników wodnych** czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	18	74	2	3	1152
Płeć						
Mężczyźni	4	20	71	2	3	544
Kobiety	3	15	76	3	3	608
Wiek						
do 24 lat	3	23	68	5	1	178
25-34	4	24	66	3	4	212
35-44	4	17	76	1	2	257
45-54	3	17	77	2	1	182
55-64	5	14	75	3	3	160
65 lat i więcej	3	8	80	2	7	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	13	79	3	3	426
Miasto do 20 tys.	3	17	72	2	5	112
od 21 do 100 tys.	5	21	69	2	3	251
101-500 tys.	4	19	72	3	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	4	21	69	2	4	167
Region						
Północny	2	18	77	0	2	140
Zachodni	7	26	64	2	2	121
Środkowozachodni	1	12	82	1	3	171
Środkowy	5	19	67	5	5	230
Wschodni	2	15	77	3	3	142
Południowo-wschodni	2	14	81	2	1	159
Południowo-zachodni	5	20	69	2	4	189
Wykształcenie						
Podstawowe	3	11	77	4	6	368
Zasadnicze zawodowe	2	16	79	1	2	303
Średnie	4	22	71	1	1	378
Wyższe	6	29	59	3	3	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	31	60	1	0	90
Prac.umyśl.niż.szczebła	1	22	73	2	3	123
Pracownicy fiz.- umyśl.	5	12	80	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	3	21	69	5	2	102
Robotnicy niewykwalifik.	2	20	74	0	4	66
Rolnicy	2	14	81	1	2	80
Prywatni przedsiębiorcy	6	14	78	0	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	4	6	86	3	1	155
Emeryci	5	14	73	2	6	204
Uczniowie i studenci	3	36	54	6	0	70
Bezrobotni	1	16	76	2	5	77
Gospodynie domowe i inni	2	15	72	6	5	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	2	24	69	2	3	140
Sektor państwowy	1	24	69	2	3	128
Sektor prywatny	6	19	73	1	1	223
Spółdzielczość	0	19	81	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	2	14	79	3	3	220
151 - 225	1	16	78	1	4	209
226 - 325	3	19	74	3	2	287
326 - 425	3	21	72	1	3	182
Powyżej 426 zł	7	18	70	2	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	15	79	2	2	375
Średnie	3	16	75	2	4	506
Dobre	6	24	64	3	3	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	17	74	6	2	83
Raz w tygodniu	3	17	76	1	4	669
Kilka razy w roku	6	17	73	4	1	300
W ogóle nie uczestniczy	4	24	63	3	5	98
Poglądy polityczne						
Lewica	2	20	75	3	1	255
Centrum	3	18	76	2	1	286
Prawica	6	21	68	2	2	313
Trudno powiedzieć	3	11	76	3	7	296

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu **terenów rekreacyjnych, wartościowych krajobrazowo** czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	19	73	2	2	1152
Płeć						
Meżczyźni	4	22	71	1	2	544
Kobiety	3	16	75	2	3	608
Wiek						
do 24 lat	2	21	73	4	0	178
25-34	4	24	68	1	2	212
35-44	5	21	71	1	2	257
45-54	3	21	74	1	2	182
55-64	4	15	75	3	3	160
65 lat i więcej	4	8	81	2	5	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	14	79	3	3	426
Miasto do 20 tys.	3	18	71	3	6	112
od 21 do 100 tys.	5	26	68	1	1	251
101-500 tys.	5	21	72	1	1	196
501 tys. i więcej mieszk.	4	21	72	0	3	167
Region						
Północny	1	20	77	1	1	140
Zachodni	7	30	61	2	0	121
Środkowozachodni	2	16	78	1	3	171
Środkowy	4	18	70	3	4	230
Wschodni	4	13	78	2	3	142
Południowo-wschodni	1	12	83	2	2	159
Południowo-zachodni	6	25	66	0	2	189
Wykształcenie						
Podstawowe	2	12	79	3	5	368
Zasadnicze zawodowe	2	17	79	1	1	303
Średnie	5	24	68	1	1	378
Wyższe	9	30	58	0	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	9	32	59	0	0	90
Prac. umysł. niż. szczebla	4	31	62	0	2	123
Pracownicy fiz. - umysł.	2	17	78	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	2	27	68	3	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	2	19	78	0	1	66
Rolnicy	1	15	81	1	2	80
Prywatni przedsiębiorcy	9	8	81	0	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	3	10	81	3	3	155
Emeryci	5	13	77	1	4	204
Uczniowie i studenci	3	23	69	5	0	70
Bezrobotni	1	18	77	1	4	77
Gospodynie domowe i inni	3	17	69	7	3	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	4	27	65	1	3	140
Sektor państwowy	3	32	64	1	1	128
Sektor prywatny	6	18	74	1	1	223
Spółdzielczość	0	25	75	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	2	13	81	3	1	220
151 - 225	2	18	76	1	4	209
226 - 325	3	20	74	1	2	287
326 - 425	5	22	71	0	2	182
Powyżej 426 zł	8	23	65	2	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	14	79	2	2	375
Średnie	3	19	74	1	3	506
Dobre	7	26	63	2	2	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	19	72	4	2	83
Raz w tygodniu	4	17	75	1	3	669
Kilka razy w roku	4	20	73	2	0	300
W ogóle nie uczestniczy	4	25	64	3	4	98
Poglądy polityczne						
Lewica	3	23	73	1	1	255
Centrum	3	23	73	2	0	286
Prawica	7	17	73	2	1	313
Trudno powiedzieć	3	13	75	2	7	296

Tabela 5. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu **ziemi rolnej** czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	27	64	3	2	1152
Płeć						
Mężczyźni	6	29	61	3	1	544
Kobiety	3	25	65	3	2	608
Wiek						
do 24 lat	4	37	56	3	0	178
25-34	5	31	59	3	1	212
35-44	6	31	59	2	2	257
45-54	3	23	70	2	2	182
55-64	5	21	68	5	2	160
65 lat i więcej	4	15	73	3	4	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	22	70	3	2	426
Miasto do 20 tys.	6	25	64	2	3	112
od 21 do 100 tys.	7	28	61	4	1	251
101-500 tys.	6	30	61	3	0	196
501 tys. i więcej mieszk.	4	38	53	2	3	167
Region						
Północny	6	29	62	2	1	140
Zachodni	7	29	61	0	0	121
Środkowozachodni	2	23	69	2	3	171
Środkowy	4	33	54	2	3	230
Wschodni	4	28	65	1	1	142
Południowo-wschodni	3	19	73	2	0	159
Południowo-zachodni	6	27	63	2	2	189
Wykształcenie						
Podstawowe	2	15	75	4	3	368
Zasadnicze zawodowe	4	25	67	2	1	303
Średnie	7	34	55	3	2	378
Wyższe	5	49	43	1	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	9	46	44	0	2	90
Prac.umysł.niż.szczebła	2	38	58	2	1	123
Pracownicy fiz.- umysł.	4	23	71	0	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	4	35	56	4	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	6	16	75	2	1	66
Rolnicy	1	20	79	1	0	80
Prywatni przedsiębiorcy	6	38	50	4	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	4	14	76	3	2	155
Emeryci	5	20	69	3	3	204
Uczniowie i studenci	8	48	39	2	3	70
Bezrobotni	2	28	65	3	3	77
Gospodynie domowe i inni	6	17	62	12	2	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	3	37	57	2	1	140
Sektor państwowy	4	34	61	1	1	128
Sektor prywatny	7	32	58	2	1	223
Spółdzielczość	0	15	85	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	2	20	74	4	1	220
151 - 225	3	24	68	2	3	209
226 - 325	3	27	64	3	3	287
326 - 425	4	30	63	3	1	182
Powyżej 426 zł	11	37	48	2	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	21	71	3	2	375
Średnie	4	27	64	2	2	506
Dobre	7	35	52	4	1	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	28	63	6	2	83
Raz w tygodniu	4	25	67	2	2	669
Kilka razy w roku	6	30	61	3	1	300
W ogóle nie uczestniczy	5	37	51	5	3	98
Poglądy polityczne						
Lewica	3	30	63	3	1	255
Centrum	4	29	63	3	0	286
Prawica	7	33	55	3	2	313
Trudno powiedzieć	3	17	73	3	4	296

Tabela 6. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu terenów budowlanych w miastach czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)				Trudno powiedzieć	Liczba osób
	1	2	3	4		
Ogółem	6	35	55	1	2	1152
Płeć						
Meżczyźni	7	40	50	1	1	544
Kobiety	5	30	59	2	4	608
Wiek						
do 24 lat	6	46	48	0	1	178
25-34	7	40	50	1	2	212
35-44	5	37	54	1	2	257
45-54	5	30	61	1	2	182
55-64	7	31	56	3	3	160
65 lat i więcej	6	22	64	4	5	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	4	29	63	2	3	426
Miasto do 20 tys.	5	29	57	2	7	112
od 21 do 100 tys.	7	39	52	1	1	251
101-500 tys.	8	38	51	1	1	196
501 tys. i więcej mieszk.	8	44	44	2	2	167
Region						
Północny	6	38	53	1	2	140
Zachodni	8	31	56	2	0	121
Środkowozachodni	4	34	58	2	6	171
Środkowy	8	45	42	2	4	230
Wschodni	4	30	64	2	1	142
Południowo-wschodni	6	28	64	0	1	159
Południowo-zachodni	7	34	56	1	3	189
Wykształcenie						
Podstawowe	4	23	66	3	4	368
Zasadnicze zawodowe	3	35	59	1	1	303
Średnie	8	41	48	0	2	378
Wyższe	14	52	31	1	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	13	50	36	0	0	90
Prac.umysł.niż.szczebła	2	41	54	1	1	123
Pracownicy fiz.- umysł.	5	21	72	0	3	67
Robotnicy wykwalifikowani	5	42	50	2	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	5	35	55	2	3	66
Rolnicy	2	30	66	1	2	80
Prywatni przedsiębiorcy	6	51	39	0	4	44
Bierni zawodowo						
Renciści	5	15	74	3	4	155
Emeryci	7	32	55	2	3	204
Uczniowie i studenci	8	59	31	0	2	70
Bezrobotni	3	34	55	3	5	77
Gospodynie domowe i inni	10	33	53	1	2	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	5	35	55	2	3	140
Sektor państwowy	5	44	49	1	1	128
Sektor prywatny	7	43	47	1	1	223
Spółdzielczość	2	30	67	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	4	26	66	2	2	220
151 - 225	3	29	64	0	4	209
226 - 325	4	34	57	1	3	287
326 - 425	7	39	50	2	1	182
Powyżej 426 zł	12	46	40	1	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	4	28	63	1	3	375
Średnie	6	34	56	1	3	506
Dobre	9	45	43	2	0	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	5	31	60	1	2	83
Raz w tygodniu	5	32	59	1	3	669
Kilka razy w roku	8	38	50	2	1	300
W ogóle nie uczestniczy	8	48	39	2	4	98
Poglądy polityczne						
Lewica	5	37	55	1	1	255
Centrum	6	39	54	1	0	286
Prawica	9	40	49	1	1	313
Trudno powiedzieć	3	24	63	3	7	296

Tabela 7. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu domów czy też nie?
 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	33	51	2	3	1152
Płeć						
Meżczyźni	15	37	45	1	1	544
Kobiety	10	29	56	2	4	608
Wiek						
do 24 lat	19	37	43	1	0	178
25-34	12	40	45	1	2	212
35-44	13	36	49	1	1	257
45-54	9	27	61	1	2	182
55-64	11	30	53	2	4	160
65 lat i więcej	9	22	58	4	7	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	28	58	3	3	426
Miasto do 20 tys.	6	34	52	2	6	112
od 21 do 100 tys.	16	38	43	1	1	251
101-500 tys.	16	30	53	1	1	196
501 tys. i więcej mieszk.	15	40	42	0	3	167
Region						
Północny	8	37	53	1	2	140
Zachodni	14	29	57	0	0	121
Środkowozachodni	9	32	54	2	4	171
Środkowy	15	36	42	3	5	230
Wschodni	11	30	54	3	2	142
Południowo-wschodni	9	34	55	0	1	159
Południowo-zachodni	18	30	48	1	3	189
Wykształcenie						
Podstawowe	7	24	61	3	5	368
Zasadnicze zawodowe	9	31	58	1	1	303
Średnie	16	38	44	1	1	378
Wyższe	26	49	22	0	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	19	51	29	0	0	90
Prac.umysł.niż.szczebła	13	40	45	0	1	123
Pracownicy fiz.- umysł.	7	21	69	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	5	45	47	3	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	9	31	57	1	1	66
Rolnicy	14	28	56	1	2	80
Prywatni przedsiębiorcy	32	24	42	0	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	5	23	65	4	4	155
Emeryci	10	30	53	2	6	204
Uczniowie i studenci	30	38	33	0	0	70
Bezrobotni	8	37	50	1	4	77
Gospodynie domowe i inni	17	23	54	3	3	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	12	41	45	1	2	140
Sektor państwowy	9	38	52	1	1	128
Sektor prywatny	16	36	46	1	1	223
Spółdzielczość	6	41	54	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	8	27	60	2	3	220
151 - 225	8	30	59	0	3	209
226 - 325	13	32	51	2	3	287
326 - 425	10	40	47	0	2	182
Powyżej 426 zł	23	37	38	0	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	9	28	59	2	3	375
Średnie	11	33	50	1	3	506
Dobre	19	38	41	2	0	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	11	25	61	1	2	83
Raz w tygodniu	11	32	54	1	3	669
Kilka razy w roku	14	34	47	3	1	300
W ogóle nie uczestniczy	17	41	35	3	5	98
Poglądy polityczne						
Lewica	13	35	49	1	1	255
Centrum	11	37	51	0	0	286
Prawica	16	36	46	2	1	313
Trudno powiedzieć	9	23	58	3	8	296

Tabela 8. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu **mieszkań** czy też nie?
 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	33	45	2	3	1150
Płeć						
Mężczyźni	20	37	40	1	2	542
Kobiety	15	30	50	2	3	608
Wiek						
do 24 lat	30	29	40	1	0	176
25-34	19	47	32	1	2	212
35-44	16	36	45	2	1	257
45-54	14	30	54	1	1	182
55-64	14	34	48	2	3	160
65 lat i więcej	11	21	55	4	9	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	12	29	53	3	3	424
Miasto do 20 tys.	11	36	46	2	6	112
od 21 do 100 tys.	21	38	38	2	2	251
101-500 tys.	19	33	46	1	0	196
501 tys.i więcej mieszk.	25	39	33	0	2	167
Region						
Północny	13	36	48	1	2	140
Zachodni	19	32	49	1	0	121
Środkowo-zachodni	13	34	47	2	3	171
Środkowy	23	36	33	3	5	230
Wschodni	15	34	46	3	2	140
Południowo-wschodni	12	34	53	0	1	159
Południowo-zachodni	22	28	46	1	4	189
Wykształcenie						
Podstawowe	10	25	57	3	5	368
Zasadnicze zawodowe	13	35	49	2	1	301
Średnie	23	36	39	1	1	378
Wyższe	33	50	14	1	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	29	49	21	1	0	90
Prac.umysł.niż.szczebła	19	40	39	0	2	123
Pracownicy fiz.- umysł.	10	28	59	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	15	48	33	3	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	11	35	50	1	2	66
Rolnicy	17	29	52	1	2	80
Prywatni przedsiębiorcy	34	33	29	2	2	44
Bierni zawodowo						
Renciści	5	28	60	4	3	155
Emeryci	13	30	50	2	6	204
Uczniowie i studenci	47	25	28	0	0	70
Bezrobotni	16	32	49	1	2	74
Gospodynie domowe i inni	16	24	54	3	3	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	14	47	35	1	2	140
Sektor państwowy	19	36	43	1	1	128
Sektor prywatny	22	39	36	2	1	223
Spółdzielczość	13	38	50	0	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	11	32	53	2	2	220
151 - 225	13	31	52	1	3	209
226 - 325	17	28	49	2	3	285
326 - 425	13	43	40	0	4	182
Powyżej 426 zł	31	35	32	1	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	14	29	53	2	2	375
Średnie	16	36	43	2	4	504
Dobre	25	35	38	2	0	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	13	28	58	1	2	83
Raz w tygodniu	15	32	49	1	3	667
Kilka razy w roku	23	36	36	3	2	300
W ogóle nie uczestniczy	21	39	32	3	5	98
Poglądy polityczne						
Lewica	17	34	46	1	1	255
Centrum	17	38	44	0	1	284
Prawica	22	36	39	2	1	313
Trudno powiedzieć	12	25	52	3	7	296

Tabela 9. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu **przedsiębiorstw produkcyjnych** czy też nie? 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	42	44	2	4	1152
Płeć						
Meżczyźni	9	48	40	1	2	544
Kobiety	6	37	48	3	6	608
Wiek						
do 24 lat	7	53	38	2	1	178
25-34	8	47	40	2	3	212
35-44	7	43	45	1	3	257
45-54	8	42	47	1	2	182
55-64	10	37	44	3	6	160
65 lat i więcej	7	28	52	4	9	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	4	34	56	2	4	426
Miasto do 20 tys.	8	41	41	2	8	112
od 21 do 100 tys.	10	50	36	1	4	251
101-500 tys.	12	45	39	2	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	8	52	33	3	4	167
Region						
Północny	5	51	39	1	4	140
Zachodni	12	41	38	2	5	121
Środkowozachodni	7	37	47	4	5	171
Środkowy	7	53	33	2	5	230
Wschodni	9	33	56	1	2	142
Południowo-wschodni	3	35	56	2	4	159
Południowo-zachodni	11	41	45	1	3	189
Wykształcenie						
Podstawowe	3	29	56	4	7	368
Zasadnicze zawodowe	6	43	49	1	2	303
Średnie	11	49	36	1	3	378
Wyższe	18	62	17	0	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	15	59	25	0	0	90
Prac. umysł. niż. szczebla	7	47	39	3	4	123
Pracownicy fiz. - umysł.	2	36	58	1	3	67
Robotnicy wykwalifikowani	9	42	48	1	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	6	44	43	3	5	66
Rolnicy	2	30	63	1	4	80
Prywatni przedsiębiorcy	17	45	30	2	6	44
Bierni zawodowo						
Renciści	7	32	54	3	4	155
Emeryci	9	36	44	3	8	204
Uczniowie i studenci	8	69	23	0	0	70
Bezrobotni	2	47	46	3	3	77
Gospodynie domowe i inni	7	38	46	4	5	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	5	50	38	3	4	140
Sektor państwowy	7	52	39	1	1	128
Sektor prywatny	13	41	43	1	2	223
Spółdzielczość	0	40	57	0	3	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	3	30	59	4	3	220
151 - 225	7	40	48	0	5	209
226 - 325	4	44	47	2	4	287
326 - 425	10	50	33	1	5	182
Powyżej 426 zł	17	48	31	2	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	5	34	55	3	4	375
Średnie	7	45	43	1	4	506
Dobre	12	50	33	2	3	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	31	58	5	5	83
Raz w tygodniu	7	39	48	1	5	669
Kilka razy w roku	9	50	37	2	2	300
W ogóle nie uczestniczy	11	55	28	3	3	98
Poglądy polityczne						
Lewica	8	49	39	1	2	255
Centrum	6	42	48	2	2	286
Prawica	9	52	35	1	2	313
Trudno powiedzieć	7	26	54	4	10	296

Tabela 10. Jak Pan(i) sądzi, czy obcokrajowcy powinni mieć możliwość zakupu gazet czy też nie?
 1 - tak, powinni mieć taką możliwość bez żadnych ograniczeń; 2 - tak, powinni mieć taką możliwość, ale tylko po uzyskaniu specjalnego zezwolenia; 3 - nie, w ogóle nie powinni mieć takiej możliwości; 4 - jest mi to zupełnie obojętne

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	30	44	3	4	1152
Płeć						
Mężczyźni	23	34	38	2	3	544
Kobiety	15	27	50	4	5	608
Wiek						
do 24 lat	17	40	38	4	2	178
25-34	23	35	38	2	2	212
35-44	19	31	45	2	3	257
45-54	20	31	42	3	4	182
55-64	20	23	49	4	4	160
65 lat i więcej	12	18	55	5	10	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	26	53	4	4	426
Miasto do 20 tys.	20	29	39	4	9	112
od 21 do 100 tys.	21	34	39	2	4	251
101-500 tys.	22	31	41	3	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	24	36	36	2	2	167
Region						
Północny	30	32	34	1	3	140
Zachodni	21	34	42	1	5	121
Środkowozachodni	14	32	48	2	5	171
Środkowy	22	36	30	2	6	230
Wschodni	13	39	52	4	2	142
Południowo-wschodni	11	27	55	4	3	159
Południowo-zachodni	20	21	51	4	5	189
Wykształcenie						
Podstawowe	12	22	55	5	7	368
Zasadnicze zawodowe	17	35	42	3	2	303
Średnie	24	31	40	2	3	378
Wyższe	28	42	25	2	3	104
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	24	43	29	2	2	90
Prac. umysł. niż. szczebla	20	36	40	2	3	123
Pracownicy fiz.- umysł.	11	38	45	4	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	22	30	41	3	4	102
Robotnicy niewykwalifik.	17	32	44	5	1	66
Rolnicy	14	28	54	2	3	80
Prywatni przedsiębiorcy	28	29	37	3	3	44
Bierni zawodowo						
Renciści	16	22	54	5	3	155
Emeryci	19	21	49	2	9	204
Uczniowie i studenci	22	43	32	3	0	70
Bezrobotni	20	26	44	1	8	77
Gospodynie domowe i inni	15	34	42	7	2	70
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	18	38	38	1	4	140
Sektor państwowy	21	28	47	1	3	128
Sektor prywatny	22	39	33	4	2	223
Spółdzielczość	12	30	52	6	0	34
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	12	28	51	5	4	220
151 - 225	16	30	48	2	4	209
226 - 325	20	28	45	4	4	287
326 - 425	19	39	37	0	6	182
Powyżej 426 zł	25	33	38	2	2	181
Ocena własnych war. mater.						
Złe	17	26	49	4	4	375
Średnie	18	33	42	2	6	506
Dobre	24	31	41	3	1	271
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	14	33	46	4	3	83
Raz w tygodniu	17	27	48	2	5	669
Kilka razy w roku	21	34	37	5	3	300
W ogóle nie uczestniczy	24	35	35	2	3	98
Poglądy polityczne						
Lewica	20	31	44	2	2	255
Centrum	18	34	44	2	2	286
Prawica	21	32	40	3	3	313
Trudno powiedzieć	16	24	47	4	9	296